

Criteria voor het ontwikkelen van antwoordmodel

Definitie:

Een antwoordmodel bevat een omschrijving van de elementen dat een antwoord moet bevatten, daarnaast staat ook beschreven hoeveel punten studenten krijgen bij een (on)volledig antwoord (Van Berkel, 1993).

Criteria:

Er zijn verschillende criteria waar rekening mee gehouden moet worden bij het maken van een antwoordmodel (Breukers, Doorten, Joosten-ten Brinke, Loth, Moerkerke, Roode, & Schlusman, 2011; Erkens & Moelands, 1991; Nitko & Brookhart, 2011; Teelen, 2011; Van Berkel, 1993). De verschillende antwoordmodellen van de ontwikkelde vragen vormen samen het beoordelingsmodel:

- Het antwoordmodel laat geen ruimte open voor een subjectieve interpretatie.
- Deskundigen zijn het met elkaar eens over het juiste antwoord of over de criteria waar een juist antwoord aan moet voldoen.
- Het moet duidelijk zijn wat het goede antwoord is en waarom het ene antwoord beter is dan het andere.
- Het gewenste antwoord is altijd omschreven, hoe simpel de vraag ook lijkt.
- Controleer of de vraag nog steeds klopt nadat het antwoordmodel is geformuleerd, indien nodig kan de vraag aangepast of aangescherpt worden.

Geef bij het antwoordmodel aan op welke wijze de te behalen scorepunten verdeeld moeten worden over de delen van het antwoord.

Uitleg over de criteria van het antwoordmodel.

Het antwoordmodel laat geen ruimte open voor een subjectieve interpretatie.

Het antwoordmodel is onafhankelijk van de mening of subjectieve interpretatie van mensen. Het is duidelijk wat het goede antwoord op de vraag moet zijn.

Deskundigen zijn het met elkaar eens over het juiste antwoord of over de criteria waar een juist antwoord aan moet voldoen.

Als verschillende docenten dezelfde toets nakijken is het belangrijk dat iedereen dat op dezelfde manier doet. Door met elkaar vast te leggen wat het goede antwoord is en welke criteria daarvoor gebruikt worden, zal de overeenstemming tussen docenten vergroot worden. Het zal dan ook niet gebeuren dat de ene docent een bepaald antwoord goed rekent, en een andere docent datzelfde antwoord fout rekent. Als docenten (deskundigen) het niet met elkaar eens zijn wat het juiste antwoord is, moet de vraag uit de toets gehaald worden of anders geformuleerd worden.

Het moet duidelijk zijn wat het goede antwoord is en waarom het ene antwoord beter is dan het andere.

Voor docenten moet duidelijk zijn wat wordt goedgekeurd als antwoord en wat niet wordt goedgekeurd. Docenten zouden in hun antwoordmodel kunnen opnemen welke mogelijke antwoorden als goed worden beoordeeld, maar ook welke antwoorden NIET goed zijn. Daarnaast is het gewenst een verantwoording te maken wanneer het ene antwoord beter is dan het andere.

Het gewenste antwoord is altijd omschreven, hoe simpel de vraag ook lijkt.

Controleer of de vraag nog steeds klopt nadat het antwoordmodel is geformuleerd, indien nodig kan de vraag aangepast of aangescherpt worden.

Het is mogelijk dat als u het antwoordmodel heeft geformuleerd, de vraag op een betere of andere manier geformuleerd moet worden. Controleer of dit het geval is, anders is het mogelijk dat studenten niet tot het gewenste antwoord komen. In het voorbeeld hieronder wordt weergegeven waarom het belangrijk is om het gewenste antwoord altijd te omschrijven en hoe een vraag mogelijk aangepast wordt na het omschrijven van het modelantwoord.

Voorbeeld

De volgende vraag wordt gesteld:

"Noem enkele factoren die van invloed zijn op de bodemvorming."

Bij het omschrijven van het antwoordmodel komt u erachter dat studenten zich kunnen richten op natuurlijke factoren (klimaat, bodemleven, moedergesteente, reliëf) of op menselijke factoren (bemesten, ontwateren). De vraag moet aangepast worden naar datgene dat u wilt weten.

Herziende vraag:

"Noem drie natuurlijke en twee menselijke factoren die van invloed zijn op de bodemvorming."

Geef bij het antwoordmodel aan op welke wijze de te behalen scorepunten verdeeld moeten worden over de delen van het antwoord.

Op deze manier is voor alle docenten die de toets nakijken duidelijk hoeveel punten er per vraag of onderdeel behaald kunnen worden. Het is mogelijk dat docenten anders tijdens het nakijken verschillende punten geven aan goede antwoorden of onderdelen. Daarnaast wordt het voor studenten inzichtelijker hoe zwaar een vraag meetelt als bekend is hoeveel punten ermee verdiend kan worden.

Voorbeelden van antwoordmodellen

Antwoordmodellen kunnen op verschillende manieren gemaakt worden. In dit document zijn van verschillende bronnen voorbeelden van antwoordmodellen opgenomen. Deze kunnen een bron van inspiratie zijn om een eigen antwoordmodel te ontwikkelen.

Voorbeeld 1 (Teelen, 2011)

Vraag:

Hoe werkt de hoofdremcilinder van een niet bekrachtigd remsysteem in een personenauto? Gebruik voor uw antwoord maximaal 150 woorden (ongeveer 15 regels).

Beoordelingsvoorschrift:

U kunt in totaal 10 punten toekennen.

De volgende punten moeten in het antwoord aan de orde komen:

- Activeren van de rem door het intrappen van het rempedaal (1 punt).
- Indrukken van de drukas via het rempedaal (1 punt).
- Opbouwen van de druk in de hoofdremcilinder (2 punten).
- Overdragen van de opgebouwde druk aan de remleidingen (voor en achter) (4 punten).
- Loslaten van de rem (1 punt).
- Een beschrijving van de wijze waarop de druk wordt opgebouwd (hard en zacht remmen) (1 punt).

Voorbeeld 2 (uitwerking van twee vragen) (Cito, n.d.)

Maximale score 2

Voor onvolledigheid of onduidelijkheid in de maatregel minimaal 1 punt aftrekken.
De maatregel moet stagnatie in de besluitvorming en uitvoering kunnen tegengaan.

Bijvoorbeeld:

- de geldstromen worden samengevoegd en één van de opdrachtgevers wordt verantwoordelijk voor de uitgifte daarvan – de opdrachtgever wordt ook vast aanspreekpunt.
- de projectleider rapporteert aan de opdrachtgever en de opdrachtgever is verantwoordelijk voor besluitvorming. Het maakt niet uit hoe de opdrachtgevers dat met zijn medebestuurders inricht
- wel moeten tevoren beslissingstermijnen en besluitvormingsprocessen worden ingericht die ingepast worden in het project.
- de projectleider kan kijken of het project in vier deelprojecten geknipt kan worden, waarbij ieder deelproject een eigen unieke opdrachtgever heeft met eigen budgetverantwoordelijkheid.

2 punten

Maximale score 2

A. Activa: de posten aan de debetzijde of de bezittingen en vorderingen	1 punt
B. Bijvoorbeeld: gebouwen, voorraden, debiteuren, liquide middelen	1 punt

Opmerking:

Geen punten toekennen als:

- één voorbeeld wordt gegeven
- alleen óf bezittingen óf vorderingen worden genoemd
- vorderingen als voorbeeld wordt gegeven

Voorbeeld 3 (uitwerking van twee vragen) (Breukers et al.,2011)

Gegeven:

In 1971 stortte het systeem van Bretton Woods ineen. Dit betekende dat de valutakoersen gingen zweven. Binnen bepaalde grenzen is dit nog steeds het geval.

Gevraagd:

Geef in het kort aan wat het verschil en de overeenkomst is tussen vrij en beheerst zweven ("managed floating") van de koers.

Antwoordmodel:

Bij het beheerst zweven is sprake van vrije koersvorming via vraag en aanbod op de valutamarkten (zoals bij vrij zweven), maar zullen de centrale banken/overheden ingrijpen/interveniëren bij al te grote fluctuaties op korte termijn of bij een ongewenste ontwikkeling op lange termijn (maximaal 3 punten)

Gegeven

De ruim 9 miljoen werklozen van 1938 waren geen visitekaartje voor New Deal. Toch is het niet juist om op grond hiervan de New Deal het etiket 'geheel mislukt' op te plakken.

Gevraagd:

Geef aan wat de mening van Van Rossem hierover is.

Antwoordmodel:

Van Rossem meent dat de New Deal zowel mislukkingen als successen kende. Als mislukking noemt hij de bestrijding van de crisis. Als succes noemt hij onder andere: het afbreken van de (bekrompen) ethisch-politieke sfeer van de Progressive Movement, de stemmingsverandering ten goede onder het Amerikaanse volk en de verandering in de aard van het presidentschap door toedoen van het optreden van Roosevelt.

- omschrijving mislukking 1 punt
- omschrijving successen 2 punten
- heldere uitleg 1 punt